

## НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 48 став 1 точка 2 од Законот за Народната банка на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10, 123/12, 43/14, 153/15, 6/16 и 83/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 110/21, 74/24 и 16/25) и точка 32 став 2 од Одлуката за позициите од кои се состои почетниот капитал и сопствените средства на платежната институција и институцијата за електронски пари, методите за пресметка на износот на сопствените средства, како и видот, содржината и начинот на доставување на извештаите за сопствените средства („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 84/25), гувернерот на Народната банка на Република Северна Македонија донесе

### УПАТСТВО ЗА ВИДОТ И СОДРЖИНАТА НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СОПСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА НА ПЛАТЕЖНИТЕ ИНСТИТУЦИИ И ИНСТИТУЦИИТЕ ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ ПАРИ

#### I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

1. Со ова упатство се пропишуваат видот и содржината на Извештајот за сопствените средства на платежната институција и институцијата за електронски пари, којшто треба да се доставува до Народната банка на Република Северна Македонија (понатамошниот текст: Народната банка) во согласност со Одлуката за позициите од кои се состојат почетниот капитал и сопствените средства на платежната институција и институцијата за електронски пари, како и видот, содржината и начинот на доставување на извештаите за сопствените средства („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 84/25) (во понатамошниот текст: Одлуката).

Изразите коишто се употребени во ова упатство го имаат истото значење како во Одлуката и во Законот за платежни услуги и платни системи („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 90/22, 64/24 и 37/25) (во понатамошниот текст: Законот).

2. Платежната институција или институцијата за електронски пари (во понатамошниот текст: институцијата) е должна да го пополнува и да го доставува Извештајот за сопствените средства до Народната банка, којшто се состои од:

- Образец за сопствените средства (образец СС);
- Образец за потребниот минимален износ на сопствени средства на институциите за електронски пари (образец ИЕП); и
- Образец за потребниот минимален износ на сопствените средства на платежните институции (образец ПИ).

Обрасците од ставот 1 на оваа точка се дадени во прилогот 1 кон ова упатство и се негов составен дел.

#### II. ОБРАЗЕЦ ЗА СОПСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА

3. Образецот СС содржи податоци за сопствените средства на институцијата коишто претставуваат збир на основниот капитал од точката 5 на ова упатство и дозволения износ на дополнителен капитал од точката 11 на ова упатство.

4. Во редот бр. 1 „сопствени средства“ се внесува збирот на износите од редовите бр. 2 и 4.

### **Основен капитал**

5. Во редот бр. 2 „основен капитал“ се внесува разликата на износите од редовите бр. 2.1 и 2.2.

6. При пополнувањето на позициите од основниот капитал, институцијата ги применува следниве правила:

6.1. Во редот бр. 2.1 „позиции во основен капитал“ се внесува збирот на износите од редовите бр. 2.1.1 до 2.1.7.

6.2. Во редот бр. 2.1.1 „акции и влогови во институцијата“ се искажува номиналната вредност на уплатените акции или влогови на институцијата коишто ги исполнуваат условите од точката 13 потточка 13.1 од Одлуката.

6.3. Во редот 2.1.2 „премија од продажбата на акциите или влоговите“ се искажува премијата од продажбата на акциите или влоговите прикажани во редот бр. 2.1.1 од овој образец. Во случај кога премијата е негативна, таа се прикажува со негативен предзнак.

6.4. Во редот 2.1.3 „задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)“ се искажува износот на резервите на институцијата издвоени од оданочената добивка.

6.5. Во редот 2.1.4 „задржана нераспоредена добивка“ се искажува износот на задржаната нераспоредена добивка којашто ги исполнува условите од точката 13 потточка 13.4 од Одлуката.

6.6. Во редот бр. 2.1.5 „(-) акумулирана загуба од претходните години“ се искажува износот на акумулираната загуба од претходните години, со негативен предзнак.

6.7. Во редот бр. 2.1.6 „тековна добивка или добивка на крајот на годината“ се искажува износот на тековната добивка или добивката на крајот на годината, доколку се исполнети условите од точката 14 од Одлуката.

6.8. Во редот бр. 2.1.7 „збирна сеопфатна добивка или загуба“ се искажуваат останатите добивки и загуби коишто не се прикажани во билансот на успех на институцијата (пр. ревалоризациската резерва за средствата расположливи за продажба и други добивки и загуби коишто не се прикажани во билансот на успех на институцијата).

7. При пополнувањето на позициите на одбитните ставки од основниот капитал, институцијата ги применува следниве правила:

7.1. Во редот бр. 2.2 „одбитни ставки од основниот капитал“ се искажува збирот на износите од редовите од бр. 2.2.1 до 2.2.6.

7.2. Во редот бр. 2.2.1 „загуба на крајот на годината или тековна загуба“ се искажува загубата од работењето на институцијата на крајот на годината или загубата од тековно работење.

7.3. Во редот бр. 2.2.2 „нематеријални средства“ се искажуваат нематеријалните средства од точката 15 потточка 15.2 од Одлуката, намалени за износот на акумулираната амортизација и загубите за оштетување.

7.4. Во редот бр. 2.2.3 „директни и индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од основниот капитал, вклучувајќи ги и капиталните инструменти за кои институцијата има договорна обврска да ги купи“ се искажува износот на вложувања во сопствени капитални инструменти од основниот капитал за кои институцијата има договорна обврска да ги купи.

7.5. Во редот бр. 2.2.4 „директни и индиректни вложувања во капитални инструменти од основниот капитал на лица од финансискиот сектор, со исклучок на оние коишто се чуваат до пет дена“ се искажува износот на вложувањата на банката од точката 15 потточка 15.4 од Одлуката.

7.6. Во редот бр. 2.2.5 „износ на одбитните ставки од ДК којшто го надминува вкупниот износ на ДК□ се искажува износот на одбитните ставки од дополнителниот капитал, којшто го надминува вкупниот износ на дополнителен капитал.

7.7. Во редот бр. 2.2.6 „вложувања во нефинансиски институции□ се искажува износот на вложувањата во нефинансиските институции од точката 15 потточка 15.6 од Одлуката.

### **Дополнителен капитал**

8. Во редот бр. 3 „дополнителен капитал□ се внесува разликата на износите од редовите бр. 3.1 и 3.2.

9. При пополнувањето на позициите од дополнителниот капитал, институцијата ги применува следиве правила:

9.1. Во редот бр. 3.1 „позиции во ДК□ се искажува збирот на износите од редовите бр. 3.1.1, 3.1.2 и 3.1.3.

9.2. Во редот бр. 3.1.1 „капитални инструменти од ДК□ се искажува номиналната вредност на уплатените капитални инструменти на институцијата коишто ги исполнуваат условите од точката 18 од Одлуката.

9.3. Во редот бр. 3.1.2 „субординирани кредити□ се искажува вредноста на субординираните кредити на институцијата коишто ги исполнуваат условите од точката 19 од Одлуката.

9.4. Во редот бр. 3.1.3 „премија од капиталните инструменти од ДК□ се искажува премијата од продажбата на капиталните инструменти на институцијата прикажани во редот 3.1.1. Во случај кога премијата е негативна, таа се прикажува со негативен предзнак.

10. При пополнувањето на позициите на одбитните ставки од дополнителниот капитал, институцијата ги применува следиве правила:

10.1. Во редот бр. 3.2 „одбитни ставки од ДК□ се искажува збирот на износите на редовите бр. 3.2.1 и 3.2.2.

10.2. Во редот бр. 3.2.1 „директни и индиректни вложувања во сопствени инструменти од ДК, вклучувајќи ги инструментите за кои институцијата има договорна обврска да ги купи□ се искажува износот на вложувања во сопствени капитални инструменти од дополнителниот капитал за кои институцијата има договорна обврска да ги купи.

10.3. Во редот бр. 3.2.2 „директни и индиректни вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, со исклучок на оние што се чуваат до пет дена□ се искажува износот на вложувањата на институцијата од точката 21 потточка 21.2 од Одлуката.

11. Во редот бр. 4 „дозволен износ на дополнителен капитал“ се искажува износот на дополнителниот капитал на институцијата којшто се вклучува во составот на сопствените средства во согласност со точка 7 од Одлуката, односно се внесува помалиот износ од:

- износот од редот бр. 3; и
- една третина од основниот капитал од редот бр. 2.

### **III. ОБРАЗЕЦ ЗА ПОТРЕБНИОТ МИНИМАЛЕН ИЗНОС НА СОПСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА НА ИНСТИТУЦИЈАТА ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ ПАРИ**

12. Образецот ИЕП содржи податоци за минималниот износ на сопствени средства на институцијата за електронски пари, а се пополнува со примена на следниве правила:

12.1. Во редот бр. 1 „просечен износ на издадените неискористени електронски пари“ се внесува просечниот износ на издадените неискористени електронски пари на институцијата утврден во согласност со членот 2 точка 112 од Законот.

12.2. Во редот бр. 2 „минимален износ на сопствените средства потребен за издавање на електронските пари“ се внесува минималниот износ на сопствени средства којшто ѝ е потребен на институцијата за извршување на деловната активност издавање електронски пари, утврден во согласност со членот 30 став 2 од Законот.

12.3. Во редот бр. 3 „минимален износ на сопствените средства потребен за давање на платежните услуги коишто не се поврзани со издавањето електронски пари“ се внесува минималниот износ на сопствени средства којшто ѝ е потребен на институцијата за извршување платежни услуги коишто не се поврзани со издавање електронски пари утврден во согласност со членот 30 ставови 3 и 4 од Законот.

12.4. Во редот бр. 4 „вкупен минимален износ на сопствените средства на институцијата за електронски пари“ се внесува збирот на износите од редовите бр. 2 и 3.

12.5. Во редот бр. 5 „почетен капитал“ се внесува износот на почетниот капитал на институцијата утврден во согласност со членот 28 од Законот.

12.6. Во редот бр. 6 „вкупен минимален износ на сопствените средства“ се внесува поголемиот износ од редот бр. 4 или од редот бр. 5.

12.7. Во редот бр. 7 „вкупен износ на сопствените средства“ се внесува вкупниот износ на сопствените средства на институцијата утврден во согласност со точка 4 на ова упатство.

12.8. Во редот бр. 8 „(+) вишок/(-) недостаток на сопствени средства“ се внесува разликата од редот бр. 7 и редот бр. 6.

#### IV. ОБРАЗЕЦ ЗА ПОТРЕБНИОТ МИНИМАЛЕН ИЗНОС НА СОПСТВЕНИТЕ СРЕДСТВА НА ПЛАТЕЖНИТЕ ИНСТИТУЦИИ

13. Образецот ПИ содржи податоци за потребниот минимален износ на сопствените средства на платежните институции, а се пополнува со примена на следниве правила, зависно од методот од главата VIII од Одлуката којшто е избран:

13.1. Во редот бр. 1.1 „Износ на фиксни општи трошоци за претходните 12 месеци“ се внесува износот на фиксни општи трошоци настани во претходните 12 месеци.

13.2. Во редот бр. 1.2 „Минимален износ на сопствени средства пресметан според методот А“ се внесуваат 10% од износот од редот 1.1.

13.3. Во редот бр. 2.1 „Месечен просечен обем на плаќања – МПОП“ се внесува 1/12 од вкупниот износ на платежните трансакции извршени од институцијата за електронски пари или платежната институција во последните 12 месеци.

13.4. Во редот 2.2 „Повторно пресметан МПОП“ се внесува збирот на износите од редовите бр. 2.2.1 до 2.2.5.

13.5. Во редот бр. 2.2.1 „4% од делот на МПОП коишто не го надминуваат износот од 310.000.000 денари“ се внесуваат 4% од делот на МПОП коишто не го надминуваат износот од 310.000.000 денари.

13.6. Во редот бр. 2.2.2 „2,5% од делот на МПОП чијшто износ е повисок од 310.000.000 денари, а не го надминува износот од 620.000.000 денари“ се внесуваат 2,5% од делот на МПОП чијшто износ е повисок од 310.000.000 денари, а не го надминува износот од 620.000.000 денари.

13.7. Во редот бр. 2.2.3 „1% од делот на МПОП чијшто износ е повисок од 620.000.000 денари, а не го надминува износот од 6.200.000.000 денари“ се внесува 1% од

делот на МПОП чијшто износ е повисок од 620.000.000 денари, а не го надминува износот од 6.200.000.000 денари.

13.8. Во редот бр. 2.2.4 „0,5% од делот на МПОП чијшто износ е повисок од 6.200.000.000 денари, а не го надминува износот од 15.400.000.000 денари“ се внесуваат 0,5% од делот на МПОП чијшто износ е повисок од 6.200.000.000 денари, а не го надминува износот од 15.400.000.000 денари.

13.9. Во редот бр. 2.2.5 „0,25% од делот на МПОП коишто го надминуваат износот од 15.400.000.000 денари“ се внесуваат 0,25% од делот на МПОП коишто го надминуваат износот од 15.400.000.000 денари.

13.10. Во редот бр. 3 „Износ на коефициентот „к“ се внесува износот на коефициентот „к“ утврден во согласност со членот 29 од Законот, односно се внесуваат:

- 0,5, доколку платежната институција дава само платежни услуги од членот 8 став (1) точка 6 од Законот; или

- 1, доколку платежната институција дава која било од платежните услуги од членот 8 став (1) точки 1, 2, 3, 4 и/или 5 од Законот.

13.11. Во редот бр. 4 „Минимален износ на сопствените средства пресметан според методот Б“ се внесува минималниот износ на сопствените средства којшто ѝ е потребен на институцијата за давање платежни услуги пресметан според методот Б, којшто претставува производ на износите од редовите бр. 3 и 2.2.

13.12. Во редот бр. 5.1 „Релевантен показател“ се внесува збирот на износите од редовите бр. 5.1.1 до 5.1.4. Позициите од коишто се состои релевантниот показател се пресметуваат врз основа на податоците содржани во ревидираните финансиски извештаи.

13.13. Во редот бр. 5.1.1 „Приходи од камати“ се внесува износот на каматата што го добила институцијата во претходната календарска година.

13.14. Во редот бр. 5.1.2 „Расходи од камати“ се внесува износот на каматата којшто институцијата го платила за позајмените средства во претходната календарска година.

13.15. Во редот бр. 5.1.3 „Приход од провизии и надоместоци“ се внесува приходот од провизии и надоместоци од обезбедувањето на платежните услуги и тесно поврзаните помошни услуги во претходната календарска година.

13.16. Во редот бр. 5.1.4 „Други оперативни приходи“ се внесува износот на останатите приходи освен приходите од провизиите и надоместоците и приходите од каматите добиени при обезбедувањето платежни услуги и тесно поврзани помошни услуги остварени во претходната календарска година.

13.17. Во редот бр. 5.2. „Фактор за множење“ се внесува збирот на износите од редовите од бр. 5.2.1 до 5.2.5.

13.18. Во редот бр. 5.2.1 „10% од делот на релевантниот показател до 155.000.000 денари“ се внесуваат 10% од делот на релевантниот показател за приход до 155.000.000 денари.

13.19. Во редот бр. 5.2.2 „8% од делот на релевантниот показател од 155.000.000 денари до 310.000.000 денари“ се внесуваат 8% од делот на релевантниот показател за приходот до 155.000.000 денари до 310.000.000 денари.

13.20. Во редот бр. 5.2.3 „6% од делот на релевантниот показател од 310.000.000 денари до 1.550.000.000 денари“ се внесуваат 6% од делот на релевантниот показател од 310.000.000 денари до 1.550.000.000 денари.

13.21. Во редот бр. 5.2.4 „3% од делот на релевантниот показател од 1.550.000.000 денари до 3.100.000.000 денари“ се внесуваат 3% од делот на релевантниот показател од 1.550.000.000 денари до 3.100.000.000 денари.

13.22. Во редот бр. 5.2.5 „1,5 % над 3.100.000.000 денари“ се внесуваат 1,5 % над 3.100.000.000 денари.

13.23. Во редот бр. 6 „80% од просекот на барањето за сопствени средства за претходните 3 финансиски години пресметани според методот В“ се внесуваат 80% од просекот на барањето за сопствени средства пресметан за претходните 3 финансиски години пресметани според методот В.

13.24. Во редот бр. 7 „Минимален износ на сопствени средства пресметан според методот В“ се внесува износот на сопствените средства којшто ѝ е потребен на институцијата пресметан според методот В, којшто претставува производ на износите од редовите бр. 3, 5.1 и 5.2.

13.25. Во редот бр. 8 „Почетен капитал“ се внесува износот на почетниот капитал на институцијата утврден во согласност со членот 28 од Законот.

13.26. Во редот бр. 9 „Вкупен минимален износ на сопствените средства“ се внесува поголемиот износ од редот бр. 5 или редот бр. 6.

13.27. Во редот бр. 10 „Вкупен износ на сопствените средства“ се внесува вкупниот износ на сопствените средства на институцијата утврден во согласност со точка 4 на ова упатство.

13.28. Во редот бр. 11 „(+/-) Вишок/(-) недостаток на сопствени средства“ се внесува разликата од редот бр. 10 и редот бр. 9.

## V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

14. Со влегувањето во сила на ова упатство престанува да важи Упатството за видот и содржината на Извештајот за сопствените средства на платежните институции и институциите за електронски пари („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 186/23).

15. Ова упатство влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

У. бр. 02-22143/1  
26 јуни 2025 година  
Скопје

Гувернер,  
д-р **Трајко Славески**, с.р.

**Образец**  
**за потребниот минимален износ на сопствените средства на**  
**институцијата за електронски пари**

состојба на \_\_\_\_\_

во 000 денари

| Ред. бр. | Назив                                                                                                                                             | Износ    |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| 1        | Просечен износ на издадените неискористени електронски пари                                                                                       |          |
| 2        | Минимален износ на сопствените средства потребен за издавање на електронските пари                                                                |          |
| 3        | Минимален износ на сопствените средства потребен за давање на платежните услуги коишто не се поврзани со издавањето електронски пари (А, Б или В) |          |
| 4        | <b>Вкупен минимален износ на сопствените средства на институцијата за електронски пари (2+3)</b>                                                  | <b>0</b> |
| 5        | Почетен капитал                                                                                                                                   |          |
| 6        | <b>Вкупен минимален износ на сопствените средства</b>                                                                                             |          |
| 7        | Вкупен износ на сопствените средства                                                                                                              |          |
| 8        | <b>(+)Вишок(-) недостаток на сопствени средства (7-6)</b>                                                                                         | <b>0</b> |

**Образец**  
**за потребниот минимален износ на сопствените средства на платежните институции**  
состојба на \_\_\_\_\_

во 000 денари

| Ред. бр. | Назив                                                                                                                    | Износ |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| 1        | <b>I. Метод А - Метод на фиксни општи трошоци</b>                                                                        |       |
| 1.1.     | Износ на фиксни општи трошоци за претходните 12 месеци                                                                   |       |
| 1.2.     | <b>Минимален износ на сопствени средства пресметан според методот А (10%)</b>                                            | 0     |
| 2        | <b>II. Метод Б – Метод на обем на плаќање</b>                                                                            |       |
| 2.1      | Месечен просечен обем на плаќања - МПОП                                                                                  |       |
| 2.2      | Рекалкулиран МПОП                                                                                                        | 0     |
| 2.2.1    | 4% од делот на МПОП коишто не го надминуваат износот од 310.000.000 денари                                               |       |
| 2.2.2    | 2,5% од делот на МПОП чијшто износ е повисок од 310.000.000 денари, а не го надминува износот од 620.000.000 денари;     |       |
| 2.2.3    | 1% од делот на МПОП чијшто износ е повисок од 620.000.000 денари, а не го надминува износот од 6.200.000.000 денари      |       |
| 2.2.4    | 0,5% од делот на МПОП чијшто износ е повисок од 6.200.000.000 денари, а не го надминува износот од 15.400.000.000 денари |       |
| 2.2.5    | 0,25% од делот на МПОП коишто го надминуваат износот од 15.400.000.000 денари                                            |       |
| 3        | Износ на коефициентот „к“ (што се користи за пресметка на сопствените средства според методите Б и В изнесува)           |       |
| 4        | <b>Минимален износ на сопствени средства пресметан според методот Б (3*2.2)</b>                                          | 0     |
| 5        | <b>III. Метод В – Метод на оперативен приход</b>                                                                         |       |
| 5.1      | Релевантниот показател                                                                                                   | 0     |
| 5.1.1    | Приходи од камати                                                                                                        |       |
| 5.1.2    | Расходи за камати                                                                                                        |       |
| 5.1.3    | Приход од провизии и надоместоци                                                                                         |       |
| 5.1.4    | Други оперативни приходи                                                                                                 |       |
| 5.2      | Факторот за множење                                                                                                      | 0     |
| 5.2.1    | 10% од делот на релевантниот показател до 155.000.000 денари                                                             |       |
| 5.2.2    | 8% од делот на релевантниот показател од 155.000.000 денари до 310.000.000 денари                                        |       |
| 5.2.3    | 6% од делот на релевантниот показател од 310.000.000 денари до 1.550.000.000 денари                                      |       |
| 5.2.4    | 3% од делот на релевантниот показател од 1.550.000.000 денари до 3.100.000.000 денари                                    |       |
| 5.2.5    | 1,5 % над 3.100.000.000 денари                                                                                           |       |
| 6        | 80% од просекот на барањето за сопствени средства за претходните 3 финансиски години пресметани според методот В         |       |
| 7        | <b>Минимален износ на сопствени средства пресметан според методот В</b>                                                  | 0     |
| 8        | Почетен капитал                                                                                                          |       |
| 9        | <b>Вкупен минимален износ на сопствени средства</b>                                                                      |       |
| 10       | Вкупен износ на сопствени средства                                                                                       |       |
| 11       | <b>(+)Вишок/(-)недостаток на сопствени средства (10-9)</b>                                                               | 0     |